

MATERYJALNY (15) *ai*

Oba a oraz e jasne (w tym w pierwszym i drugim a 1 r. błędne znakowanie).

*sg m N materyjalny (2). ◇ G materyjaln(e)go (1). ◇ A materyjalny (1). ◇ I materyjalnym (3).
◇ L materyjalnym (1). ◇ f N materyjalną (2). ◇ A materyjalną (1). ◇ n G materyjaln(e)go (2). ◇ L
materyjalnym (1). ◇ pl N subst materyjaln(e) (1).*

Sł stp brak, Cn notuje, Linde XVI i XVIII w.

Przymiotnik od „materyja”:

1. Od znac. ‘rzecz konkretna’: *uczyniony z materii, istniejący fizycznie; materiarius Calep; constans a. factus ex materia, corporatus, corporeus, materialis Cn [materialis – rzecz widoma, ex materia BartBydgi; – co z materyjej albo wątku jaka rzecz jest Mącz 211b] (13) : Leop Is 66 arg; WujJud 177; iefli fie nie godziło Dawidowi chwały Bożey pragnącemu budować domu Bożego materyjalnego z drzewá y kámieniá CzechRozm 253v, 119v; ziemiá/ y iemu [człowiekowi]/ y wżyftkim infzym rzeczam doftátecznie złożonym á żywiącym/ máterialnym początkiem ieft Oczko 3v; Calep [643]a; WujNT 603, Zzzzz2v; WysKaz 25.*

W przeciwstawieniu: »materyjalny ... duchowny« (1): Lecz ona fkała nie była máteryalna/ ále była fkała duchowna WujNT 602.

W charakterystycznych połączeniach: chleb materyjalny(-e, -a), dom Boży Jeruzalem, kościół (2), miasto, początek, skała (2).

Wyrażenie: »materyjalnym sposobem« = rzeczywiście, niesymbolicznie (2): Nie powiádamy/ áby fie chleb miał iftotnie przemieniáć y przetwárzác w iftotę ciála Pána Kryftułowego máteryalnym^m fpofohem / iáko Rzymfcy Zophifte náuczáiá. WujJudConf 174. Cf »cieleśnie i materyjalnym sposobem«.

Szeregi: »cieleśnie i materyjalnym sposobem« (1): Zeby cíelefnie y máteryalnym fpofohem Pána Chriftufá wierni ieść mieli. WujJudConf 171v.

»materyjalny ani ziemski« (1): że fie ono opifánie żadná miárą/ do onego máterialnego Ieruzálem/ áni do oney ziemfkiey gory Syońfkiey ściągác nie może. CzechRozm 119v.

2. Od znac. ‘materia sakramentalna’ (2) : *Iáko we Krzćie widzimy wodę máteryalną y obmywanie widome. WujJudConf 163, 224.*